

P.Z. br. 69

HRVATSKI SABOR

KLASA: 740-02/16-01/02

URBROJ: 65-16-02

Zagreb, 17. svibnja 2016.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o dopuni Kaznenog zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Klub zastupnika SDP-a, aktom od 13. svibnja 2016. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Ingrid Antičević Marinović, mr. sc. Orsata Miljenića, Peđu Grbina i Arsena Bauka, zastupnike u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK

akademik **Željko Reiner**

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a**

Zagreb, 13. svibnja 2016.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Klub zastupnika SDP-a podnosi Prijedlog zakona o dopuni Kaznenog zakona.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela određeni su zastupnici Ingrid Antičević Marinović, Orsat Miljenić, Peđa Grbin i Arsen Bauk..

**PREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA SDP-a**

Zoran Milanović

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI KAZNENOG ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u odredbi članka 81 al.2, članka 83. stavka 2 i članka 122. stavak 2. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 85/2010. i 5/2014.)

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENOM DOPUNOM ZAKONA TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U Republici Hrvatskoj vlast je ustrojena na načelu diobe vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudbenu, a to načelo uključuje međusobnu suradnju i međusobnu kontrolu nositelja vlasti. Ustavom se također jamči neovisnost pravosuđa te određuje da suci ne mogu biti pozvani na odgovornost za dano mišljenje ili glasovanje pri donošenju sudske odluke, osim ako se radi o kršenju zakona od strane suca koje predstavlja kazneno djelo. Prof. Novoselec ističe da „Sudačka neovisnost se ne smije shvatiti kao ovlaštenje suca da se izdigne iznad prava, niti kao njegovo pravo na nemarno obavljanje poslova“, a prof. K. Turković ističe da „Nezavisnost suda shvaćamo kao slobodu sucu od osвете za njegovo djelovanje, a odgovornost pak kao mjeru u kojoj sudac zadovoljava standarde sudačkog ponašanja.“ U djelu S. Perović autor navodi „Ići sucu znači ići pravdi. U ovih pet antičkih riječi smještena je čitava civilizacija prava i pravosuđa.“

U našem kaznenom zakonodavstvu postojalo je kazneno djelo kršenja zakona od strane suca sve do 1997. godine, te je ukinuto tzv. kaznenom mini reformom. Suci su od tada mogli biti pozvani za kaznenu odgovornost po općoj odredbi zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337. KZ.

Međutim, upravo iz razloga položaja sudbene vlasti i ovlasti koje im pripadaju na temelju Ustava i zakona, potrebno je uvesti posebno kazneno djelo za kršenje zakona od strane pravosudnog dužnosnika, po kojem se on može pozvati na odgovornost samo ako se dokaže da je s izravnom namjerom prekršio zakon.

Po zadnjem istraživanju Europske komisije povjerenje hrvatskih građana prema vlastitom pravosuđu je vrlo slabo.

Također je i Parlamentarna skupština Vijeća Europe donijela je nekoliko rezolucija i preporuka u vezi korupcije u pravosuđu. (Rezol. 1703(2010), Rezol. 1943(2013), Rezol. 2098(2016) u kojima se opetovano ističe kako je Parlamentarna skupština smatra sudsku korupciju predmetom velike zabrinutosti. Navodi se kako ona potkopava temelje principa zakonitosti, ali i oslabljuje borbu protiv korupcije u drugim područjima u određenom društvu. Nadalje se ističe kako sudačka korupcija ozbiljno ometa zaštitu ljudskih prava, posebno sudačku neovisnost i sudački integritet. Također umanjuje javno povjerenje u sudske postupke i teško povrjeđuje princip zakonitosti i određenosti zakona.

Korupcija u bilo kojem segmentu u društvu je opasna i štetna, ali ako se ona pojavi u pravosuđu, ona je razorna.

Novo kazneno djelo „kršenje zakona u sudskom postupku“ predlaže se na temelju odredbe članka 122. Stavka 2. Ustava RH. Prema toj odredbi suci i suci porotnici čine kazneno djelo kada krše zakon. Takva ponašanja mogla su se i do sada podvesti pod opće kazneno djelo zlouporabe položaja i ovlasti iz članka 337 KZ, no kako je već istaknuto da se radi o osjetljivoj materiji koja zadire i u pitanje neovisnosti sudbene vlasti, uputno je odgovornost sudaca propisati posebnom odredbom, kako to čine i neki drugi pravni sustavi (npr. njemački KZ).

Predloženo kazneno djelo nije ograničeno na suce i suce porotnike kao počinitelje, nego obuhvaća i državne odvjetnike i njihove zamjenike koji sudjeluju u sudskom postupku u kojemu mogu postupati u korist ili na štetu jedne stranke. Također se kazneno djelo ne ograničava samo na donošenje odluke, nego obuhvaća i vođenje postupka (npr. sudac ne radi na nekom predmetu kako bi nastupila zastara ili pravosudni dužnosnik ne određuje pritvor kako bi omogućio bijeg okrivljeniku). Za postojanje kaznenog djela nužno je, ali ne i dovoljno da odluka objektivno predstavlja kršenje zakona, nego se traži i da počinitelj postupi s ciljem da jednoj stranci u postupku pribavi korist ili nanese štetu, tj. kazneno djelo se može počinuti samo s izravnom namjerom.

Kvalificirani oblik u stavku 2. obuhvaća kršenje zakona ako su prouzročene teške posljedice za okrivljenika u kaznenom postupku.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI KAZNENOG ZAKONA

Članak 1.

U Kaznenom zakonu („Narodne novine“ broj 110/97, 27/98, 50/00-Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03-Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08. 57/11, 77/11-Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 125/11 i 143/12) iza članka 312. dodaje se novi članak 312.a koji glasi:

„Članak 312.a

KRŠENJE ZAKONA U SUDSKOM POSTUPKU

- (1) Sudac, sudac porotnik, državni odvjetnik ili njegov zamjenik koji prilikom vođenja sudskog postupka ili donošenja odluke prekrši zakon s ciljem da jednoj stranci pribavi korist ili nanese štetu,
kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
- (2) Ako su kaznenim djelom iz stavka 1. ovog članka prouzročene teške posljedice za okrivljenika u kaznenom postupku,
počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.“

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE POJEDNIH ODREDBI

Članak 1.

Ovim člankom nadopunjuje se važeći Kazneni zakon na način da se dodaje novo kazneno djelo kršenje zakona u sudskom postupku, te se propisuje kazna za svaki oblik počinjenja tog kaznenog djela.

Članak 2.

Ovom odredbom uređuje se stupanje na snagu Zakona.